

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Δεσμοί αίματος

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Επ. Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών

«Προτιμῶ μιὰ στάλα αἷμα ἀπὸ ἓνα ποτήρι μελάνη». Ὁ σαφερικὸς αὐτὸς στίχος ἐκφράζει ἐπίκαιρα τὴν προσδοκία τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου ποὺ βαρέθηκε πιά τὰ λόγια προσδοκῶντας λίγη ζωὴ. Τὸ αἷμα ἄλλωστε θεωρεῖται καὶ εἶναι φορέας καὶ σύμβολο ζωῆς.

Σ' ἓνα χῶρο λοιπόν, ὅπου ἐκ παραδόσεως καλλιεργεῖται ἡ γνώση, ἔστω κι ἂν αὐτὴ ὀνομάζεται θεολογική, μιὰ προσφορὰ ζωῆς βαθαίνει τὴν βιοματικὴ ἐμπειρία καὶ πλαταίνει τοὺς δεσμοὺς αἵματος καὶ ζωῆς. Αὐτὸ ἀποτέλεσε ἐξἄλλου διάχυτη ἐντύπωση ὅλων ἐκεῖνων ποὺ ἔλαβαν μέρος στὴν ἡμέρα αἰμοδοσίας ποὺ διοργανώθηκε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν στὶς 6 Ἀπριλίου 1987 καὶ ἀνταποκρίθηκαν στὴν προτροπή: «δῶστε αἷμα, δῶστε ζωὴ»¹.

Σὲ ἐποχὴ ὅπως ἡ σημερινή, κατὰ τὴν ὁποία χίλιοι δυὸ κίνδυνοι ἀπειλοῦν τὴν ζωὴ, εἶναι πολὺ σημαντικό, μὲ τὴν προσφορὰ αἵματος νὰ μπορεῖς νὰ διακονεῖς τὴ ζωὴ. Γνωρίζεις ὅτι δίνεις κάτι ἀπὸ τὸν ἴδιο σου τὸν ἑαυτὸ ποὺ δὲν μπορεῖ ν' ἀντικατασταθεῖ μὲ τίποτα. Ἡ δίνεις αἷμα ἐφόσον μπορεῖς ἢ δὲν δίνεις. Δὲν χωροῦν συμβιβασμοί, γιατί τότε θὰ προκύψουν... ἀσυμβατότητες, αἱ ὁποῖες μπορεῖ νὰ εἶναι ἐπιζήμιες καὶ θανατηφόρες!

Παράλληλα μὲ τὴν αἴσθηση ὅτι συμβάλλεις στὴν σωτηρία τῆς ζωῆς κάποιων ἀνθρώπων αἰσθάνεσαι ὅτι μὲ τὸν θεσμό τῆς αἰμοδοσίας σοῦ παρέχεται ἡ δυνατότητα μιᾶς νέας ἀδελφοποιίας.

Ἐθιμο διαδεδομένο σὲ πολλοὺς λαοὺς, ἡ «ἀδελφοποιία» μαρτυρεῖται ἀπὸ παλιὰ χρόνια. Ἡ κατοχύρωση τοῦ θεσμοῦ γινόταν μὲ θρησκευτικὲς ἢ συμβολικὲς ἐνέργειες. Βασικὴ ἐνέργεια γιὰ τὴν ἐπικύρωση καὶ τὴν ἐξασφάλιση ἦταν μίμηση τῆς φύσεως, μὲ τὴν μετάγγιση αἵματος ἀπὸ τὸν ἓναν στὸν ἄλλο ὥστε νὰ γίνουν κάπως «δμαιομοι» ἀδελφοί. Ἡ ἐπιλογή βέβαια τῶν «ἀδελφῶν» ἦταν προσωπική².

Ἡ αἰμοληψία καὶ ἡ μετάγγιση τοῦ αἵματος δημιουργοῦν σήμερα νέους δεσμοὺς αἵματος, τίς περισσότερες φορές ἀνώνυμους, καθότι, δὲν γνωρίζουμε, κατὰ παραλλαγή τοῦ κυριακοῦ λαγίου Ματθαίου 5' 3, ποῖο ἀριστερὸ χέρι παίρνει τὸ αἷμα τοῦ δεξιοῦ μας, ἂν εἶναι «ἀριστερός» ὁ αἰμοδότης ἢ «δεξιὸς» ὁ αἰμολήπτης, ἀνδρας ἢ γυναίκα, ἐλεύθερος ἢ δούλος, πιστὸς ἢ ἄπιστος, ὁμόθρησκος ἢ ἄθρησκος, ὁρθόδοξος ἢ αἰ-

ρετικὸς, λαϊκὸς ἢ κληρικὸς, μαῦρος ἢ λευκός. Καὶ γιὰ τὸ αἷμα μπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθεῖ ἡ παύλεια ρήση, ὅτι «οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἑλληνας...» (Γαλάτας γ' 28. Κολοσσαεῖς γ' 11). Τὸ αἷμα ρέει «ἐπὶ πονηροῦς καὶ ἀγαθοῦς, ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους» (πρβλ. Ματθαίου ε' 45), δίνει ζωὴ κι ἐλπίδα, σφυρηλατεῖ μιὰ νέα ἀδελφότητα αἵματος.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει κάθε λόγο νὰ προωθεῖ μιὰ τέτοια ἐμπρακτὴ καὶ ἀναντικατάστατη ἐκδήλωση ἀγάπης. Γνωρίζει τὴν ἀτίμητη τιμὴ τοῦ αἵματος, ιδιαίτερα τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Χριστοῦ ποὺ μᾶς ἐξάγωσε ἀπὸ τὴν κατάρρα τοῦ νόμου. Γνωρίζει τὴν ἀσύγκριτη οὐσιαστικὴ καὶ συμβολικὴ ἀξία μιᾶς ἄλλης Τράπεζας αἵματος μὲ αἰμοδότη ὄχι πιά ἄνθρωπο³. Ἀπὸ τὴν ἀρχή, λοιπόν, στάθηκε πολὺ κοντὰ καὶ ἀποτελεσματικὰ σ' αὐτὴ τὴν καινούρια εὐκαιρία σωτηρίας ἀνθρώπων ζωῶν.

Καὶ στὴν Ἑλλάδα γίνεται σύντονη προσπάθεια ἀπὸ τίς Ἱ. Μητροπόλεις καὶ τίς Ἐνορίες συστηματικῆς καλλιέργειας ὑψηλοῦ φρονήματος ἐτοιμότητας τῶν πιστῶν γιὰ αἰμοδοσία. Ἐχομε ἤδη συγκεντρωμένα στοιχεῖα γιὰ τὴν δραστηριότητα αὐτὴ. Ἀπευθύνουμε, ὅμως, θερμὴ ἔκκληση καὶ παράκληση πρὸς ὅλους τοὺς ἀναγνώστες μας καὶ ιδιαίτερα τοὺς ὑπευθύνους, νὰ μᾶς ἐνημερώσουν γιὰ τέτοιου εἴδους πρωτοβουλίες ποὺ ἔχουν πάρει στὰ πλαίσια τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἢ τῆς Ἐνορίας ταυ⁴. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ ἔχομε σαφῆ εἰκόνα γιὰ τὴν ἔκταση τῆς αἰμοδοσίας στὴν ἑλληνικὴ Ἐκκλησία.

Περιμένουμε μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον τίς ἀπαντήσεις σας γιὰ νὰ τίς μεταφέρουμε μέσῳ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ σὲ ὅλους σας.

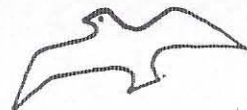
1. Τὸ «Χρονικὸ» τῆς ἡμέρας ἐκείνης περιγράφει στὶς ἐπόμενες σελίδες ὁ Ἐπιστ. Βοηθὸς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν κ. Γεώργιος Χρ. Εὐθυμίου.

2. Περισσότερα γιὰ τὴν «ἀδελφοποιία»; βλ. στὸ ἀντίστοιχο λήμμα στὴν «Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἑγκυκλοπαίδεια», τ. 1 (1962) στ. 403 - 404, γραμμμένο ἀπὸ τὸν Καθηγητὴ Δημ. Σ. Λουκάτο.

3. Βλ. «ἐπίκαιρο» σχόλιο στὸν «Ἐφημέριο» τῆς 1)16 Ἀπριλίου 1987, σ. 128.

4. Ἦδη ὁ π. Ἰωάννης Δελημπαλάς, Πρόεδρος τοῦ κεντρικοῦ γραφείου αἰμοδοσίας τῆς Ἱ. Μ. Κορίνθου, μᾶς ἔστειλε πλήρη φάκελλο μὲ φυλλάδια, ὁμιλίες, στατιστικὰ στοιχεῖα κ.λπ., στὰ ὁποῖα ἀποτυπώνονται οἱ ἀξέπαινες προσπάθειες τοῦ Μητροπολίτη, τῶν Ἐφημερίων καὶ τῶν λαϊκῶν.

σ ε δρόμους ποιμαντικής διακονίας

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Του κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΡ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ
Ἐπιστ. Βοηθοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

Ἡ 6η Ἀπριλίου 1987 ὑπῆρξε μιὰ σημαντικὴ ἡμέρα γιὰ τὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Μὲ τὴν ἄδεια καὶ συμπαράσταση τοῦ Κοσμητῶρος αὐτῆς ἔγινε πραγματικότητα ἓνα ὄραμα τῶν

ἐθελοντικῆς αἰμοδοσίας καὶ νὰ συστήσουμε Τράπεζα Αἵματος τῆς Σχολῆς.

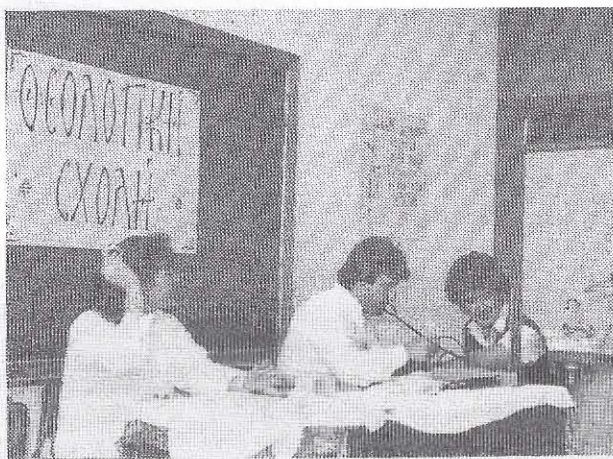
Οἱ διακοπές τῶν Χριστουγέννων καὶ ἡ περίοδος τῶν ἐξετάσεων, ποὺ ἐπακολούθησαν, εἶχαν ὡς συνέπεια νὰ μὴ γίνεи καμιά ἐνέργεια πρὸς ὑλοποίηση τῆς ιδέας περὶ αἰμοδοσίας.

Ἀλλὰ οἱ Φοιτητές καὶ οἱ Φοιτήτριες δὲν τὴν εἶχαν ξεχάσει. Μιὰ ἡμέρα, λίγο μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐξετάσεων τοῦ Φεβρουαρίου, ἦλθε στὸ γραφεῖο μου ἓνας Φοιτητής, ἀπὸ τοὺς ὑπηρετοῦντας στὸ Παρεκκλήσιο, καὶ μοῦ εἶπε: «Τί θὰ γίνεи μετὰ τὴν ἐθελοντικὴ αἰμοδοσία καὶ τὴν τράπεζα αἵματος;». Αὐτὸ ἦταν τὸ κινήριο ἐρέθισμα.

Ἡ προετοιμασία

Συνεστήθη ἀμέσως ἐπιτροπὴ ἀπὸ Φοιτητές καὶ Φοιτήτριες, ποὺ βοηθοῦν στὴ λειτουργία τοῦ Παρεκκλησίου, ἡ ὁποία δὲν ἐφείσθη κόπου καὶ χρόνου προκειμένου νὰ φέρεи εἰς πέρας τὴν ἀποστολὴ τῆς.

Συναντήθηκε πρῶτα μετὰ τὸν Κοσμητῶρα τῆς Σχολῆς καὶ ἔλαβε τὴν ἄδεια γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῆς αἰμοδοσίας καὶ τὴ σύσταση Τραπεζῆς Αἵματος. Κατόπιν συναντήθηκε μετὰ τὸν Διευθυντὴ καὶ τὰ μέλη τῆς ὑπεύθυνης ομάδας τοῦ Τμήματος Αἰμοδοσίας τοῦ Νο-

Προηγίτο προσεκτικὴ ἰατρικὴ ἐξέταση...

διδασκόντων καὶ τῶν διδασκομένων· συνεστήθη Τράπεζα Αἵματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ΟΣΙΟΣ ΔΑΒΙΔ Ο ΓΕΡΩΝ». Πρῶτὴ κατάθεση στὴν Τράπεζα 65 φιάλες αἵματος, κυρίως Φοιτητῶν καὶ Φοιτητριῶν, μὰ καὶ μελῶν τοῦ Διδακτικοῦ καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ.

Ἄλλ' ἄς δοῦμε τὰ πράγματα κατὰ τὴν χρονικὴ τους ἐξέλιξη.

Ἡ προϊστορία

Στις 13 Νοεμβρίου 1986 πραγματοποιήσαμε μετὰ τοὺς Φοιτητές καὶ τίς Φοιτήτριες τοῦ Γ' ἔξαμήνου, στὰ πλαίσια τοῦ μαθήματος τῆς Ποιμαντικῆς, ποιμαντικὴ ἐπίσκεψη στὸ Ἀσκληπιεῖο τῆς Βούλας. Ἐκεῖ συζητήσαμε μετὰ τὸν ἐφημέριο τοῦ Νοσοκομείου γιὰ τὴν ποιμαντικὴ μέριμνα καὶ τὰ προβλήματα τῶν ἀσθενῶν στὸ Νοσοκομεῖο καὶ κατόπιν ἐπικοινωνήσαμε μετὰ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀσθενεῖς στοὺς θαλάμους νοσηλείας. Οἱ Φοιτητές καὶ οἱ Φοιτήτριές μας συγκλονίστηκαν ἀπὸ τὴν πρωτόγνωρὴ αὐτὴ ἐμπειρία. Καὶ τότε, ἐκεῖ γιὰ πρῶτὴ φορὰ ἐρρίφθη ἡ ιδέα νὰ ὀργανώσουμε

Στὸ τέλος, μετὰ τὴ χαρὰ τῆς προσφοράς στὰ πρόσωπα.

σοκομείου Παιδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» και συζήτησαν για την δυνατότητα και τον τρόπο υλοποίησής της αποφάσεως. Στο σημείο αυτό επιθυμώ να υπογραμμίσω την εγκάρδια, γεμάτη απλότητα και κυριολεκτικά αντιγραφειοκρατική υποδοχή και διευθέτηση των λεπτομερειών για την πραγματοποίηση των εκδηλώσεων από τα ανωτέρω πρόσωπα, που με συγκίνηση άκουσαν την ιδέα και δέχτηκαν την προσφορά, που θα εκάλυπτε μέρος των τεραστίων σε αίμα αναγκών του Νοσοκομείου.

Αλλά ο «μαραθώνιος» των μελών της επιτροπής συνεχίζεται. Σύνταξη κειμένου προσκλησεως, γραφή με ωραία βυζαντινά γράμματα, φωτοτύπηση και εγκαιρη διανομή σε όλο το Διδακτικό και Διοικητικό προσωπικό. Αφισσοκόλληση σε επίκαιρα σημεία του κτηρίου της Σχολής προς ενημέρωση των Φοιτητών και Φοιτητριών. Οργάνωση ενημερωτικής συγκεντρώσεως στο κεντρικό αμφιθέατρο της Σχολής, στις 30 Μαρτίου 1987 και ώρα 11 π.μ., όπου ενώπιον 300 περίπου Φοιτητών, Φοιτητριών και μελών του Διδακτικού προσωπικού και των δύο Τμημάτων, μίλησε ο διευθυντής του Τμήματος Αιμοδοσίας κ. Θ. Σπανός, για την ιστορία, την αναγκαιότητα, το κίνδυνο της αιμοδοσίας κ.λπ. και κατόπιν απάντησε σε πλήθος ερωτήσεων του άκροατηρίου. Ήδη την ημέρα αυτή δήλωσαν συμμετοχή οι πρώτοι εθελοντές αιμοδότες. Ο πάγος είχε σπάσει: οι προκαταλήψεις για την αιμοδοσία είχαν διαλυθεί: ο φόβος είχε παραχωρήσει την θέση του στον ενθουσιασμό και την προσδοκία για την πραγματοποίησή της μετά από μία εβδομάδα.

Αλλά η επιτροπή μερίμνησε και για άλλα πράγματα. Καθάρισε τον χώρο του Σπουδαστηρίου στον Γ' όροφο, όπου θα γινόταν η αιμοδοσία. Τον διεκόσμησε με απλότητα και χάρη, καταλλήλως για την περίπτωση, με εικόνες και επιγραφές, σε ωραία βυζαντινή γραφή, με επίκαιρα κείμενα, όπως «Η ζωφόρος Σου πλευρά ως λογικόν ποτίζει παράδεισον την Έκκλησίαν Σου Χριστέ». Τέλος, έτοιμασε με ιδιαίτερη φροντίδα νηστήσιμα φαγητά, για να παραθέσει μετά την αιμοληψία τράπεζα αγάπης, χάριν των μελών της ομάδας του Νοσοκομείου, στο «άρχονταρι» του Παρεκκλησίου.

Η αιμοδοσία

Και ξημέρωσε η Δευτέρα, 6 Απριλίου. Νωρίς το πρωί το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό εγκατέστησε τον εξοπλισμό του στο προκαθορισμένο Σπου-

δαστήριο. Οι Φοιτητές και οι Φοιτήτριες άρχισαν να προσέρχονται και να σχηματίζουν ουρές. Τι ενθουσιασμός! Τι συγκίνηση! Προηγείτο προσεκτική ιατρική εξέταση και επακολουθούσε η αιμοληψία. Τέσσερις περίπου ώρες χρειάστηκαν για να προσφέρουν το αίμα τους χάριν των παιδιών του Νοσοκομείου, οι Φοιτητές, οι Φοιτήτριες και τα μέλη του Διδακτικού και Διοικητικού προσωπικού της Σχολής.

Στην τράπεζα αγάπης, που παρετέθη μετά την αιμοληψία, η εγκαρδιότητα, η απλότητα και η αγάπη ήταν διάχυτες: ο ενθουσιασμός και η συγκίνηση ήταν ζωγραφισμένα στα πρόσωπα των συνδαιτημόνων, που τα εξέφραζαν και με τα χείλη: «Πόσα αιμοπετάλια θα έχουμε για τα παιδιά!», «Πρώτη φορά αισθανθήκαμε τόσο όμορφα και άνετα σε αιμοδοσία!», είναι δύο από τις χαρακτηριστικές φράσεις των μελών της ομάδας του Νοσοκομείου που συγκράτησα.

Αργά το μεσημέρι, ενώ οι γιατροί και οι νοσοκόμες είχαν φύγει, τα μέλη της φοιτητικής επιτροπής της αιμοδοσίας, ολοκληρώνοντας το έργο τους, τακτοποιούσαν το Σπουδαστήριο και το «άρχονταρι» με καταφανή στα πρόσωπά τους τα ίχνη της κοπώσεως αλλά και της ευτυχίας.

Ένα όνειρο και ένας πόθος έγινε πραγματικότητα. Κάποια παιδιά, που νοσηλεύονται στο Νοσοκομείο Παιδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» θα δέχθηκαν στις φλέβες τους το ζωηρό και υγιές αίμα των Φοιτητών και Φοιτητριών της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και — που ξέρουμε; — μπορεί από το αίμα αυτό να σώθηκαν κυριολεκτικώς κάποιες ζωές παιδιών. Αλλά συγχρόνως και από την κατάθεση αυτή στην Τράπεζα Αίματος «ΟΣΙΟΣ ΔΑΒΙΔ Ο ΓΕΡΩΝ» κάποιος ή κάποιοι διδάσκοντες, διδασκόμενοι ή εργαζόμενοι στη Σχολή κάποτε μπορεί να καλύψουν μια ανάγκη τους σε αίμα.

Αλλ' αυτή ήταν μόνο η αρχή. Η Τράπεζα Αίματος θα δέχεται εθελοντικές καταθέσεις όλο το χρόνο στο Τμήμα Αιμοδοσίας του Νοσοκομείου Παιδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ». Ομαδικώς εθελοντική αιμοδοσία στη Σχολή θα γίνεται δυο φορές το χρόνο, μια κατά το χειμερινό εξάμηνο και μια κατά το εαρινό.

Παρακαλούνται όσοι αποστέλλουν ταχυδρομικές επιταγές προς τα περιοδικά «Θεολογία», «Έκκλησία» και «Εφημέριος», να σημειώνουν και την αιτία της αποστολής.